

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ДРЖАВНО ВЕЋЕ ТУЖИЛАЦА

Број: ДВТ ПС 9/2022

Дана: 29.11.2022. године

БЕОГРАД

САОПШТЕЊЕ

ПОВЕРЕНИКА ЗА САМОСТАЛНОСТ

Дана 24.11 Канцеларија Државног већа тужилаца је примила захтев за заштиту самосталности од недозвољеног утицаја заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Новом Пазару, у коме наводи да је у предмету КТО БР.55/22, у коме поступа, добио дана 10.11.2022. године обавезно упутство А.бр255/22 од 10.11.2022. године Вишег јавног тужиоца у Новом Пазару, против ког је поднео приговор дана 18.11.2022. године Апелационом јавном тужилаштву у Крагујевцу.

У обавезном упутству А.255/22 од 10.11.2022. године Виши јавни тужилац даје обавезно упутство заменику јавног тужиоца да подигне оптужницу против окр.А.И због оправдане сумње да је извршио кривично дело разбојништво из чл.206.ст.1 КЗ и кривично дело недозвољена производња, држање и ношење оружја и експлозивних материја из чл.348.ст.4 у вези ст.1 КЗ-а.

Дакле, обавезно упутство се односи на правну квалификацију кривичног дела и донето је на основу чл.24 Закона о јавном тужилаштву, а одредбе Закона о јавном тужилаштву предвиђа механизам приговора на обавезна упутства (у овом случају се ради о тзв“организационом „ обавезном упутству).

У свом захтеву за заштиту самосталности од недозвољеног утицаја заменик јавног тужиоца наводи и поставља питање да ли такво поступање Вишег јавног тужиоца у конкретном случају може имати утицаја на самосталност у доношењу одлука заменика јавног тужиоца.

Конкретно, питање је да ли се ради о недозвољеном утицају на функционалну самосталност заменика јавног тужиоца у конкретном предмету.

У чл.4 Закона о јавном тужилаштву је прописано да функцију јавног тужилаштва врше Републички јавни тужилац и други јавни тужиоци у складу са законом,..а у чл.5ст.1 да су Јавни тужилац и заменик јавног тужиоца самостални у вршењу својих овлашћења.

У чл.24.ст.1 Закона о јавном тужилаштву је прописано да Јавни тужилац може свом заменику издати обавезна упутства за рад и поступање.

Амандманом IX на Устав Републике Србије мења се назив чл.157 и чл.157 Устава и уводи као уставна категорија.. Обавезно упутство за поступање главног јавног тужиоца и јавних тужилаца...а у ст.3 је нормирано да Главни јавни тужилац може јавном тужиоцу издати обавезно упутство за рад и поступање.

У току је рад на сету закона који се односе на јавно тужилаштво, а у ком ће се ближе уредити институт обавезног упутства.

Овом приликом треба указати на Мишљење бр.(2018)2, Консултативног савета европских тужилаца где се између осталог наводи...интерна независност не значи да је сваки тужилац слободан да ради шта му се прохте: тужилац може да буде условљен хијерархијом чији је задатак да осигура, на јасан начин и не доводећи у питање независност, прописан рад јавног тужилаштва у целини и кохерентност, доследност и једнообразност поступања у спровођењу правде и заштите људских права.

У складу са Мишљењем бр.13(2018) Консултативног већа тужилаца о „независности, одговорности и етици тужилаца“, интерна упутства у оквиру државног тужилаштва треба да буду дата у писаном облику, транспарентна и да имају за циљ долажење до истине и правилну примену прописа.

Имајући у виду наведене одредбе важећег Закона о јавном тужилаштву и међународне стандарде, чињеницу да је обавезно упутство дато у писаном облику (евидентирано у уписник), транспарентно, дато у циљу правилне примене закона, да садржи образложење уз могућност подношења приговора непосредно вишем тужилаштву (приговор је поднет), сматрам да се у конкретном случају не ради о недозвољеном утицају на самосталност заменика јавног тужиоца.

Ово све тим пре што дато обавезно упутство не делује противзаконито и није у супротности са професионалним етичким кодексом, а постоји могућност приговора непосредно вишем јавном тужиоцу, уколико се сматра да је незаконито и неосновано..

ПОВЕРЕНИК ЗА САМОСТАЛНОСТ

Милац Ткалац

